

DESEŇÁČEK

ZPRAVODAJ OBCE DESNÉ

ČÍSLO 58 • ROČNÍK 15 • 2/2016

Velké výročí Mateřské školy v Desné

Naše mateřská školka slaví a je co slavit, 40 let provozu a zdá se i nespočet absolventů. Nikde jsem se nedočel, kolik dětí do desenské školky chodilo. Jisté však je, že vždy od jejího počátku byli u její stavby a provozu lidé, kteří byli zaujati tímto dílem. Jim patří dík za to, že dnes je školka ve velmi dobrém stavu a je žádaná pro svoji dobrou úroveň. To v dnešní době úzce souvisí s tím, že velmi dobře spolupracujeme se sousední obcí, s Poříčí. Bez této spolupráce a jen s našimi dětmi by současný systém financování školství jen těžko stačil k zajištění provozu. Při této příležitosti byl vydán velice dobře zpracovaný sborník popisující stavbu, provoz v minulosti až po současnost a zajímavosti ze života školky. V těchto sepsaných vzpomínkách je vyjmenováno velké množství lidí spjatých s různými starostmi o provoz a zajištění všech potřeb dětí. Všem těmto lidem, žijícím i těm, kteří již mezi námi nejsou, patří velký dík. Ve vycházejícím Deseňáčku bude z těchto zajímavých záznamů zveřejněn výběr různých údajů. Slavnostní setkání k tomuto výročí je naplánováno na 24. června a den otevřených dveří v neděli 26. června. Za současné zastupitelstvo obce děkují všem,

kterí pro naši mateřskou školku cokoliv udělali a dík patří i těm, kteří zpracovali velmi zajímavý materiál o stavbě, minulosti a současnosti školky.

Josef Jebousek

Obec Desná srdečně zve všechny malé i velké na

Vítání prázdnin

Kdy: v pátek 1. 7. 2016 od 17 hod.

Kde: na hasičském hřišti

Pro děti jsou připraveny zábavné sportovní disciplíny
a malé překvapení na závěr.

Pro děti i rodiče
limonáda, pivo,
špekáčky a nějaká
dobrota ZDARMA :-)

Čarodky 2016

Rok utekl jako voda a máme tu tradiční, již druhý ročník pálení čarodějnic pořádaný obcí Desná. Troufám si napsat, že první ročník nasadil laťku značně vysoko. Letos při plánování mezi pořadateli panovala obava, zda oslavy jara nenaruší nepřízeň počasí. Předpověď neslibovala nic pěkného. Loni jsme ale duchům projevili náležitou úctu a tak nad námi letos podrželi ochrannou ruku. Přízeň nám zachovali i lidé a tak o další ročník nemám obavy.

Pálení čarodějnic je velmi starý a dodnes živý lidový zvyk. Od pradávna se věřilo, že existují dny, kdy mají nečisté síly větší moc než jindy. Noc z 30. dubna na 1. května byla pokládána za magickou. Tuto noc se lidé scházejí u zapálených ohňů a slaví příchod jara. Na některých místech se staví májka.

Svátek se pravděpodobně původně slavil o úplňku, jenž byl nejblíže dnu nacházejícímu se přesně mezi jarní rovnodenností a letním slunovratem. Lidé věřili, že tuto noc se čarodějnice slétají na sabat. Víra v nečisté síly je stará jako lidstvo samo a časem se změnila v pověru, že ďábel může moc na zemi uplatňovat pouze prostřednictvím lidí

– čarodějnic a čarodějů. Na obranu před čarodějnicemi se na vyvýšených místech pálily ohně, které měly odehnat zlé živly. Čarodějnice se před sabatem natíraly kouzelnou mastí, která jim měla umožnit létat na koštěti. Recept z knihy *Magia Naturalis* z roku 1560 uvádí, že tato mast se skládá z tuku nevinného hochy, aloe, oměje, durmanu, rulíku, topolového listu a kadidla. Čarodějnice si měla namazat celé tělo, ale především podpaží, pupek a stehna. Poté usedala na koště, jehož násada byla vyrobena z jasanu a ohon z březových větví. Při reji byla volena královna sabatu, která potom vládla hostině a tanci podle čarodějnického zvyku, tedy pozpátku. Hostina byla bohatá, ale veškeré jídlo nemělo žádnou chuť a nezahnilo hlad. Nesměl chybět ani kotel plný žab, hadů a podobné havěti. Na čestném místě byly vystaveny všechny možné jedy. Čarodějnice se tu proměňovaly ve vlky, psy a jiná zvířata a vyprávěly si, jak se jim, za dobu co se neviděly, dařilo pokoušet a trápit lidi.

Jiří Kvapil

Usnesení Zastupitelstva obce Desná ze dne 30. 3. 2016

Zastupitelstvo obce Desná schvaluje:

- rozpočet na rok 2016, v příjmech 4 163 200 Kč, ve výdajích 5 312 000 Kč a ve financování 1 148 800 Kč (Příjmy jsou nižší než výdaje, schodek bude vyrovnán ze zůstatku prostředků z minulých let.)
- závazné ukazatele rozpočtu na rok 2016
- čerpání financí ve výši 13 000 Kč z rezervního fondu Mateřské školy Desná na akci Oslava 40. výročí otevření Mateřské školy Desná
- koupi pozemku p.č. 554/16 o výměře 32 m² od pana Václava Dvořáka, bytem Týniště nad Orlicí a kupní smlouvu
- zapojení obce Desná do „Elektronického monitorovacího systému Dagmara“ v rámci Mikroregionu Litomyšlsko - Desinka

Zastupitelstvo obce Desná neschvaluje:

- poskytnutí finančního příspěvku spolku Přátelé dobré hudby na podporu festivalu Újezdské babí léto

Usnesení Zastupitelstva obce Desná ze dne 30. 5. 2016

Zastupitelstvo obce Desná schvaluje:

- převedení výsledku hospodaření příspěvkové organizace Mateřské školy Desná za rok 2015 ve výši 32 747,75 Kč do fondů a to 10 000 Kč do fondu odměn a 22 747,76 Kč do rezervního fondu
- závěrečný účet obce Desná za rok 2015 včetně zprávy o přezkoumání hospodaření obce Desná za rok 2015 bez výhrad
- účetní závěrku obce Desná za rok 2015
- účetní závěrku příspěvkové organizace Mateřské školy Desná za rok 2015
- koupi pozemku p.č. 551/4 o výměře 141 m² od paní Emílie Hnatové, bytem Dolní Újezd a manželů Ing. Luboše Moravce a a Zdeňky Moravcové, bytem Svitavy a kupní smlouvu
- smlouvu o poskytnutí dotace na rok 2016 – financování akce Úpravy veřejných prostranství v regionu Desinka
- poskytnutí neinvestiční dotace nájemci obchodu na rok 2016 ve výši 60 000 Kč na provoz obchodu v Desné
- veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu obce na provoz obchodu v Desné
- poskytnutí finančního příspěvku Charitě Dolní Újezd ve výši 10 000 Kč a smlouvu o poskytnutí
- poskytnutí finančního daru SDH Desná na činnost dětí ve výši 20 000 Kč
- poskytnutí finančního daru TJ Horní Újezd na činnost ve výši 10 000 Kč
- poskytnutí finančního daru Mysliveckému sdružení Dolní Újezd na činnost ve výši 8 000 Kč
- poskytnutí finančního daru Českému svazu včelařů na činnost ve výši 1 000 Kč
- veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí neinvestiční

dotace z rozpočtu obce Poříčí za účelem dovážení dětí do mateřské školy

- jmenování hodnotící komise na akci „Oprava místní komunikace v obci Desná“

Cesta na zahumení

V minulých dnech se objevila ve „Sbírce zákonů“ úprava zákona o vynětí ze zemědělského půdního fondu. Je v ní uvedeno, že z povinnosti platit za vynětí nebude pro místní komunikace. Uvidíme, co na to řeknou úředníci, jestli budeme mít celou výstavbu této komunikace více reálnou. Další dobrá zpráva je, že po posledním jednání s vedením ZD se zvyšují možnosti spolupráce při výstavbě. Vše bude předmětem dalších jednání.

Josef Jebousek

Obchod na Desné

Chtěl bych Vám sdělit, že se nám přes určité problémy a složitější podmínky podařilo udržet provozování místního obchodu. Prodejce to ale nemá lehké a jako ve všech minulých případech je rozhodující tržba. Od 10. června má i „Sloupnickou“ uzeninu. Byl bych rád, abychom obchod udrželi, aby nám někdo nemohl opakovat „A co byste chtěli, když nedokážete udržet ani obchod na Desné“, jako to bylo před několika lety.

Josef Jebousek

Jubilea

V tomto čtvrtletí oslavili:

Jaroslav Kladiava	50 let
Jana Kabrhelová	50 let
Jiří Jílek	65 let
Ludmila Kostelníková	65 let
Vlasta Klusoňová	65 let
Božena Nádvořníková	75 let
Čeněk Čermák	80 let
Vlastimil Kusý	81 let
Marie Voříšková	87 let
Josef Rosypal	89 let

Všem oslavencům
přejeme do dalších let
mnoho zdraví a dobrou
životní pohodu.

Úmrtí

Žofie Renzová

Dětský den mikroregionu Litomyšlsko-Desinka

Obec Poříčí letos uspořádala dětský den, který měl vysokou úroveň po všech stránkách. Velikou výhodou Poříčí je podpora vedení obce od občanů a zázemí v Mladočově. Odhaduji, že těch, co se starali o zdárný průběh, bylo snad padesát. Soutěžili opět mladší a starší reprezentanti obcí.

Za Desnou soutěžili za mladší Kristýna Kršková, Filip Kárský, Jonáš Krška, Radek Šklíba, Štěpán Tomšíček a Nikola Mičíková a za starší Jakub Tomšíček, Josef Stráník, Vojta Tomšíček, Žaneta Renzova a Jan Jareš. Oba týmy skončily shodně na šestých místech. Soutěže byly náročné na tělesnou zdatnost, na šikovnost a zručnost.

Naším dětem patří dík za umístění v úspěšnější polovině výsledkové listiny. Pro naši obec připadla tato pocta pořádání dětského dne mikroregionu na příští rok, takže se máme na co těšit. Na závěr děti dostaly odměny a dobrý oběd. Děkujeme Poříčákům a máme o čem přemýšlet.

Josef Jebousek

Rozpočet obce Desná na rok 2016

PŘÍJMY	§	položka	Celkem (v Kč)
Třída 1 - Daňové příjmy celkem			
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti		1111	610 000,00
Daň z příjmů fyz. osob ze samostat.výděl.činnosti		1112	10 000,00
Daň z příjmů fyz. osob z kapitál. výnosů		1113	80 000,00
Daň z příjmů právnických osob		1121	800 000,00
Daň z přidané hodnoty		1211	1 600 000,00
Poplatek za komunální odpad		1340	193 600,00
Správní poplatky		1361	1 000,00
Poplatek z psů		1341	4 100,00
Odvod výtěž. z provoz. loterií		1351	15 000,00
Daň z nemovitostí		1511	400 000,00
Třída 1 - Daňové příjmy celkem			3 713 700,00
Třída 2 - Nedaňové příjmy celkem			
Podpora produkčních činností (lesní hospodářství)	1032		2 000,00
Mateřská škola - příjmy z poskyt. služeb	3111		1 000,00
Bytové hospodářství	3612		224 300,00
Nebytové hospodářství	3613		46 300,00
Komun. služby a úz. rozvoj j.n.	3639		2 000,00
Sběr a svoz komunálních odpadů (prodej pytlů)	3722		500,00
Využív. a zneškod. komun. odpadů	3725		25 000,00
Požární ochrana - dobrovolná část	5512		100,00
Činnost místní samosprávy	6171		27 900,00
Obecné příjmy z finančních operací	6310		500,00
Třída 2 - Nedaňové příjmy celkem			329 600,00
Třída 3 – Kapitálové příjmy			
Příjmy z prodeje pozemků	3639		12 400,00
Třída 3 – Kapitálové příjmy celkem			12 400,00
Třída 4 - Přijaté transfery			
Neinv. přijaté transfery ze SR - souhr. dot. vztah		4112	61 900,00
Ostat. neinvest. přijaté transfery ze SR		4116	23 500,00
Neinv. přijaté tranfery od obcí		4121	22 100,00
Třída 4 - Přijaté transfery celkem			107 500,00

PŘÍJMY CELKEM	4 163 200,00
----------------------	---------------------

FINANCOVÁNÍ	§	položka	Celkem (v Kč)
Změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech		8115	1 148 800,00

FINANCOVÁNÍ CELKEM	1 148 800,00
---------------------------	---------------------

VÝDAJE	§	položka	Celkem (v Kč)
Běžné výdaje - třída 5			
Podpora produkčních činností (lesní hospodářství)	1032		50 000,00
Vnitřní obchod (prodejna)	2141		103 400,00
Silnice, komunikace	2212		2 010 000,00
Ost. záležitosti pozem. komunikací	2219		1 000,00
Pitná voda	2310		30 000,00
Předškolní zařízení	3111		478 100,00
Pořízení, zachování a obnova hodnot míst. podvědomí	3326		420 000,00
Ostatní záležitosti kultury (kronika)	3319		1 000,00
Rozhlas a televize	3341		11 600,00
Ostatní záležitosti sdělovacích prostř. (zpravodaj)	3349		27 000,00
Ost. zál. kultury, církví, sděl. prostř.	3399		20 000,00
Ostatní tělovýchovná činnost	3419		15 500,00
Využití volného času dětí a mládeže	3421		20 000,00
Ostatní zájmová činnost a rekreace	3429		9 000,00
Bytové hospodářství	3612		43 000,00
Veřejné osvětlení	3631		52 000,00
Výstavba a údržba míst. inženýr. sítí	3633		12 400,00
Komun. služby a úz. rozvoj j. n.	3639		564 400,00
Sběr a svoz komunálních odpadů	3722		204 200,00
Péče o vzhled obcí a veř. zeleň	3745		68 000,00
Os. asistence, pečovatelská služba	4351		10 000,00
Požární ochrana - dobrovolná část	5512		30 000,00
Zastupitelstva obcí	6112		317 000,00
Činnost místní samosprávy	6171		530 000,00
Obec. výdaje z fin. operací	6310		9 000,00
Pojištění funkčně nespécifik.	6320		20 400,00
Běžné výdaje celkem			5 057 000,00
Kapitálové výdaje - třída 6			
Ostatní záležitosti pozem. komunikací	2219		80 000,00
Komunální služby a územní rozvoj j.n. (investice)	3639		125 000,00
Komun. služby a úz. rozvoj j.n. (nákup pozemků)	3639		50 000,00
Kapitálové výdaje celkem			255 000,00
VÝDAJE CELKEM			5 312 000,00

Rozpočet předpokládá snížení stavu prostředků na bankovním účtu ve výši 1 148 800,- Kč, příjmy jsou nižší než výdaje. Schodek bude vyrovnán ze zůstatku prostředků z minulých let.

Nebezpečná událost v Desné před 150 lety

V letošním roce jsou často zmiňovány události v roce 1866 tj. před 150 lety. U Chlumu u Hradce Králové došlo k velké krvavé bitvě mezi vojsky Pruska a Rakouska. Padlo zde mnoho tisíc vojáků na obou stranách. Střetlo se zde téměř 440 000 vojáků. Válka skončila vítězstvím Pruska.

K nebezpečné události došlo i v obci Desná. Tuto příhodu popsal v časopise „Od Trstenické stezky“ učitel František Kopecký, rodák z Desné čp. 3, vše dle vyprávění přímého účastníka Františka Flídra čp. 91 (toho času již výměnkáře). Událost byla zcela zvláštní, nebezpečná, která mohla mít následky i velmi neblahé. V červenci roku

1866 byly téměř všechny obce okresu Litomyšl zaplaveny postupujícími Prusy. Některými vesnicemi Prusové jen prošli, v jiných se zdrželi déle, odtud dojížděli do okolních vesnic na rekvizice čili rabuňky. Dne 19. července roku 1866 dva prustí huláni směrem od Dolního Újezda přijeli s vozem taženým párem koní na rekvizici i na Desnou. Zůstali stát na paloučku u Beránkových (tj. v místech dnešního altánu na točně na horní Desné. Jeden z vojáků stál u vozu a druhý s pomahačem sháněl po staveních oves, chléb a i věci jiné. V ten čas se okopávaly řepy (bílé) a hony s řepou byly hned za humny. Když se rozneslo, že na návsi jsou Prajzi, lidé z pole pospíchali domů. Mužští

směřovali do Flídrovy ulice a po zábřeží návesníma dvířkama dostali se na náves. Někteří měli motyky s sebou. Stáli tu a tam v hloučcích a okukovali vůz i Prajze. Od Dvořáků z rychty a Kopeckých byl již rabuňk na voze. Druhý Prajz vcházel právě do stavení k Flídrovým. Však co to? Tam u Flídrů v brzku jakýsi nezvyklý křik a rány jakoby na dveře. Po chvilce ten Prajz vyřítel se návesníma dvířkama ven. V ruce drží obnažený palaš a na zádech je notně umazaný. Obrací se k Flídrovým, palašem hrozí a němčí o překot. Blesky šlehaří mu z očí. Na druhého Prajze volá, jakoby od něho posilu vyžadoval. V tom zahlédne Flídrova Jana (hospodářova syna) a hned na něho, proč tu motyku bral. Prajz německy a Jan, ačkoli hovořiti též tak uměl, odpovídal mu jen česky. To Prajze tím více zlobilo a dopalovalo. Palašem šermoval a do vzduchu sekal, že větvičky vedle stojícího stromu na zem padaly. Tu vyšel dvířkama sem i hospodář Flídr a kuráž Prajzova ihned jaksi opadla. Snad i motyky v ruce některých zde stojících sousedů byly příčinou, že oba Prajzi za strašného němčení a palaši hrození odjeli zpět k Dolnímu Újezdu.

A co vlastně u Flídrů se přihodilo? Hospodář Flídr byl právě se svým 11ti letým synkem Františkem ve světnici, když tu po zábřeží od návesních dvířek jde k nim Prajz. Hospodář vyšel ze dveří a tu již s tím Prajzem na síni se setkal. Syn František zůstal ve světnici a otevřenými dveřmi na otce i Prajze se díval. Prajz začal němčiti a hospodář hned sehnal mu do pytle ovsa a k tomu přidal i bochník chleba. Prajz však žádal ještě uzené maso nebo slaninu. Když hospodář odpíral že nemá, Prajz otevřel u půdy dveře a sám chtěl se hnáti po schodech nahoru, aby tam slaninu a maso uzené hledal. Ale hospodář Flídr jaksi rozezlen, Prajze od půdních dveří odstrčil. Prajz postřehnův odpor, vytasil palaš. Než však mohl bodnouti, hospodář vysoký a ramenatý sám svalnatou svou rukou vrazil Prajzovi do prsou tak mocně, že Prajz otevřenými síňovými dveřmi prolétl a sletěv pozpátku ze zábřeže, na hnojisku se převálil. To již na dvoře pozoroval 18 ti letý syn Jan a s motykou v ruce a chtěl otce bránit. Když však otec dveře od síně zabouchl a Prajz na hnojisku se vzchopil, Jan vyběhl k stojícím tam sousedům na náves. Prajz za hochem jen zlostně zahrozil, vyskočil z hnojiska na zábřež a palašem sekal do zavřených síňových dveří, až z nich třísky lítaly. Ale necítě se zde samotén příliš bezpečným, obzvláště když na prsou dosud cítil úder ruky hospodářovy, vyběhl též na náves. Co se potom dělo bylo již předem vylíčeno.

To stalo se toho dopoledne. Mnoho práce se již toho dne neudělalo. Lidé byli vzrušení a mluvilo se jen o té příhodě. Jedni mysleli, že z toho nebude nic, druhí zase usuzovali, že Prajzi se s posilou vrátí a že odvedou k soudu Flídra i syna Jana. A skutečně, ještě toho dne večer přijeli z Litomyšle do Desné pruští huláni v počtu 24. Tryskem se hnali kolem desenské kaple, kde odbývala se pobožnost. Zmíněný Jan, který na Prajze zdvihl motyku, byl se starším bratrem Josefem a mladším bratrem Františkem též v kapli na té pobožnosti. Když lidé z kaple se vyhnuli, co se děje, hoši Flídrovi po humnech uháněli domů. Mezi tím Prajzi dojeli k rychtě, vzali s sebou tehdejšího starostu Josefa Dvořáka a hnali se k Flídrovu statku, kde tloukli na vrata, sháněli hospodáře Flídra i toho jejich hochu. Jenže oba utekli do polí a ještě té noci se dostali do Lubné ke svým přátelům. Tam v blízkosti rozsáhlých lesů bylo dosti bezpečno. U Flídrů Prajzi všechno prohledali, všechno zpřevraceli, pod postele i do postelí se dívali. Nenašli však hospodáře ani toho hochu. Matka řekla, že hospodář někam odjel a hoši že jsou v kapličce. Musela tedy s lucernou s nimi jíti, aby se kaple prohledala.

Blíže kaple přitočil se k matce Flídrové hospodář z č. 11 J. Zerkán, nenápadně lucernu převzal a sám ji dále nesl. Snad si myslil, že hoch v kapli skutečně je a chtěje mu útěk usnadniti, před kaplí, když někteří huláni z koní sedali, aby kapli prohledali, pojednou lucernou o zem praštil a mžikem skočil ze stráně pod kaplí a zmizel. Jeden z hulánů, snad důstojník, natáhnuv pistoli, střelil po Zerkánovi. Ale nešťastnou nebo vlastně šťastnou náhodou místo Zerkána trefil svého koně do krku. Seskočiv z koně, druhou ranou, aby se snad kůň netrápil, střelil koně do prsou.

U Flídrů bylo mezi tím dopuštění. Obecní pořádník neustále vedl svou, že Prajzi se od kaple vrátí a stavení že zapálí. Tou řečí tak všechny poplašil, že začali sousedé vynášet nábytek a ostatní a po okolních staveních schovávali. Prusové když nenalezli koho hledali a pozbyvše nad to i jednoho svého koně, zabrali u jednoho souseda vůz a odjeli směrem k Litomyšli. Starostu Josefa Dvořáka však vzali ihned s sebou. V Litomyšli, když pak starosta před generálem vypověděl, jak co bylo, že v chybě byl onen voják, protože vyžadoval více než vyžadovati měl, celou záležitost smírně skoncovali tak, že starosta Dvořák po složení menšího peněžitého obnosu, který dán byl těm vojákům na pivo, byl propuštěn a s pokojem domů se vrátil.

Oldřich Kladio

Údolím řeky Doubravy

V neděli 8. 5. 2016 se sešlo 24 příznivců pěší turistiky v Desné na již jubilejní 20. společnou vycházku. Byla vybrána trasa přírodním údolím řeky Doubravy, nedaleko Chotěboře. Pět osobních aut se ráno vydalo do Bílku, kde jsme auta zaparkovali a pak již procházkou krásným, přímo malebným údolím, kde je značená Naučná stezka s 11 informačními tabulemi, jež seznamují s nalezišti chráněných rostlin a živočichů, včetně raka říčního. Voda vytvořila kamenné řečiště, místy s obřími balvany, obří

hrnce a kamenné moře. Zpočátku procházíme pod starý železniční most klenutý z kamene. Nad údolím se nachází vyhlídka Sokolohrady, pozůstatky hradu Sokolov ze 13. století již nejsou znát. Na protějším svahu skalní věž „Čertův stolek“ s vyhlídkou. Nejzajímavější a také nejdívočejší je bezesporu skalnatý kaňon - Koryto a mohutné peřeje - Velký vodopád. Zdejší skalní útvary jsou také oblíbeným cílem horolezců, které jsme mohli z blízkosti pozorovat jak odvážně zdolávají strmé skalní

stěny za pomoci lan a dalších pomůcek. Řeka Doubrava je asi 90 km dlouhá, pramení ve Žďárských vrších a je levostranným přítokem Labe. Místní lidé řece říkají něžně a poeticky Doubravka. Je tam nezapomenutelná podívaná.

Stezka je vedena po skalnatém okraji koryta řeky a místy je tak trochu dobrodružná, až nebezpečná. V některých místech kolem stezky jsou záchytné řetězy, jež jsou zvláště důležité při nepříznivém počasí. My jsme měli to štěstí, že bylo krásné počasí a při přecházení balvanů jsme řetězů nepotřebovali.

Poblíž skal, jež lákají horolezce, jsme našli na skále pamětní desku z roku 1995. Tuto pamětní desku věnovanou městem Chotěboř jako vzpomínku na profesora P. Františka Xavera Boštíka (1883 – 1964), jenž toto údolí měl velmi oblíbené. Na desce je nápis „Básníku zpívajících vod Doubravky“. V Chotěboři žil padesát let tento nenápadný a skromný člověk. Působil jako kněz, profesor na reálném gymnáziu a mimo jiné i jako básník, spisovatel a malíř. Při příležitosti odhalení této pamětní desky bylo vydáno zvláštní vydání novin Chotěbořské Echo. Obsah novin byl celý věnován životu a dílu tohoto kněze a profesora. Je třeba připomenout, že František Boštík se narodil v Horním Újezdě - Cikově č. 10 ve mlýně (Ležákův mlýn). Je pochován na hřbitově v Chotěboři. Pocházel ze šesti dětí a byl strýcem akademického malíře Václava Boštíka (1913 – 2005), který se též v tomto mlýně narodil. Po projití této stezky přicházíme na náměstí v Chotěboři s posezením a posilněním v nedaleké útulné hospůdce „Hrom do police“, kde točí pivo z Poličky. Po zakoupení zmrzliny následuje již cesta na nádraží a vlakem zpět do Bílku. Tato trasa se nechá jít i opačným směrem. Na závěr zbývá poděkovat organizátorům za krásné zážitky z této vycházky.

Oldřich Kladivo

Pozvání na zdravotní vycházku

Pojedeme ve středu 6. července 2016 v 7.50 hod autobusem do Proseče. Půjdeme směr Bor kolem zajímavých vyhlídek a zákoutí. V blízkém okolí Boru možno navštívit koupaliště, Dudychovu jeskyni a Kolumbovo vejce. Po žluté budeme pokračovat skalní pěšinou do Zderaze. Prohlídka kouzelného areálu, který vybudovali hasiči pro konání různých oslav, svateb a soutěží. Raritou Zderaze je několik unikátních skalních obydlí vytesaných ve zdejších pískovcích. Řada z nich v 19. a začátkem 20. století prokazatelně sloužila jako obydlí pro méně majetné obyvatele obce. Možno navštívit tzv. Zderazský domeček, kde naleznete jakési minimuzeum a dozvíte se něco o tradicích, historii i současnosti obce. Muzeum je rozděleno do několika částí - zima na venkově, pověsti vztahující se k oblasti, zemědělství, praní prádla a další. Lesní cestou půjdeme k zatopenému lomu Kříby, zvanému též Amerika. Možnost vykoupaní. Návrát do Proseče, kde vycházku zhodnotíme v příjemné hospůdce U Toulavce. Poté autobusem návrat domů. Popisovaná trasa je dlouhá 9 km.

Vycházka je vhodná i pro menší děti. Jako vždy je možno trasu zkrátit, ale také prodloužit.

Na hojnou účast se těší organizátoři.

TJ Horní Újezd pořádá

v neděli 10. 7. 2016 ve 14.00 hodin

Dětský sportovní den

Fotbalové hřiště Horní Újezd

Připravované disciplíny:

Jízda na kole – jízdní kolo a přílbu si zajistí každý sám

Šplh po laně

Střelba ze vzduchovky

Stříkání vodou

Disciplíny s velkými i malými míči

Obědstervení zajištěno

V případě velmi nepříznivého počasí se akce nekoná

Letní osvěžení

Při vzpomínce na loňské léto se nám vybaví vedra, která nás provázela téměř po celé prázdniny. Uvidíme, co nás čeká, co se týče počasí, letos. Káva a čaj je naším každodenním společníkem, nabízíme recepty v letním osvěžujícím provedení.

Ledová káva

1 l mléka
4 lžíce Nescafe
10 lžiček cukru
1 vanilkový cukr
špetka skořice
karamel (zmrzlinový, může být med)
smetana (hustší mléko)

Do větší nádoby nalijeme mléko, ve kterém rozmícháme kávu, cukr, vanilkový cukr a dáme chladit do lednice.

Na dno skleniček nalijeme karamel, našleháme vychlazenou směs a nalijeme opatrně ke karamelu.

Smetanu ušleháme a pomalu vlijeme tak, aby zůstala pěna na povrchu kávy. Na pěnu nasypeme skořici.

Ledový čaj

Ledové čaje patří bezpochyby mezi nejoblíbenější letní nápoje. Zkuste se ale dívat na obaly, některé jsou jen obarvené vody plné cukru a chemie. Kupovaný ledový čaj má ke klasickému čaji s jeho ozdravnými účinky skutečně daleko. Zapomeňte na tyto kalorické bomby a pojd'te si udělat domácí ledový čaj...

Budete potřebovat:

libovolný černý čaj
– nejlépe kvalitní sypaný, druh dle chuti
vodu

šťávu z 1 nebo 2 pomerančů

Pokud chcete dosladit:

– trocha třtinového cukru nebo sirup z agáve,
popř. trocha stevie

Na ozdobu:

– plátky pomeranče, může být pár lístků meduňky
led

Čaj připravte dle návodu:

Můžete uvařit rovnou 2 litry a pak čekat, až zchladne, aby mohl do lednice, nebo uvařte jen 0,5 litru silného čaje, který pak doplňte studenou, nejlépe filtrovanou, vodou. Čaj tak bude rychleji studený a můžete ho dát tím pádem do lednice dříve. Obvykle vychladnutý čaj, byť s kostkami ledu, není dostatečně ledový.

Po řádném vychlazení čaje do něj před jeho podáváním vymačkejte šťávu z 1 nebo 2 pomerančů. Pár plátků pomeranče si předem odkrojíte na ozdobu.

Máte-li v květináči či na zahrádce meduňku, vhod'te do džbánu pár omytých lístků.

Chcete-li čaj sladší, přidejte trochu třtinového cukru, popř. sirupu z agáve, nebo, dietněji, prášek z rostlinky stevie.

Dostatečně vychlazený čaj ještě zasypte kostkami ledu a super osvěžení je na světě!

převzato

Pamětní kniha obce Desné

Tím rokem připojen byl k panství a přihrán do selské kontribuce. Dvůr míval zeman. Posledním zemanem byl šlechtic Baltazar Šillinger z Milgastu a ten koupil dvůr od Jana Zemana za 800 kop grošů českých roku 1660. (Za stará svobodný dvůr zemanský. Roku 1654 uvádí se jako svobodný dvůr, ale již v majetku osoby poddané, Jana Zemana.) Zmíněný šlechtic Baltazar Šillinger držel dvůr 10 roků, kdy zemřel a od jeho ženy vdovy Eufroziny Šillingerové, která měla na tom dvoře výměnek, koupil dvůr Lukáš Veselík, člověk poddaný, v tom čase rychtář v Hor. Újezdě.

Od té doby zváno zemanství svobodstvím a také rychtou. Výměra byla orné půdy: 75 strýchů mimo louky, pastviny a les.

Mlýn čp. 62

Zmíněný rychtář Veselík koupil též mlýn pod Desnou, řečený Petrů i s chalupou protější Lněničkovou u studánky k Cikovu od pánů Kalašovských, nyní mlýn čís. 62. Ale louka u mlejna a pak louka řečená „Mlejnisko“ z obou stran dolem se svobodníkovou a horem se zádušní mezující, náleží k městu Litomyšli.

Jak z toho patrno, byla rychta a mlýn dříve zvaný Petrů, dnes Strítěskýho č. 62 jeden majetek. I o tom mlýně, který jest starého původu a ke kterému bylo hodně pozemků, tak že to byl sám o sobě velký statek, kde se dříve drželi hřebci, který několikrát vyhořel a odprodáním pozemků úplně schudl, koluji staré pověsti. Ustní podání tvrdí, že tam od Panny Frebonie, majitelky panství Litomyšlského jest zakopán velký poklad, který nalezne sedmé pokolení.

Sedmé pokolení již dávno vymřelo, mlýn jest nadobro již v cizích rukách a poklad se nenašel dosud. Takové statky či jak říkalo svobodství, platili poplatky vrchnosti: úrok dvakrát do roka a sice o sv. Jiří a o sv. Havlu. Dále odváděli vrchnosti oves a slepice. Jiných poplatků ani robot neměli.

Při selské vzpouře roku 1680 byl Lukáš Veselík, jako jeden z vůdců s Lukášem Pakostou a druhými souzen. Dostal trest: dvě léta obecní práce v poutech, pak mu byl jeden rok sleven. Veselíků rod se udržel na rychtě do roku 1840, kdy se dostala rychta věnem dceři Veselíkově, která se provdala za Josefa Dvořáka z Osíka, jehož potomci jsou na statku dodnes. Statek Dvořáků byl přestavěn roku 1854. Ze starého dříví z rychty byla postavena chalupa Bisova čp. 4.

Dvůr v Desné

Jiné zemanství bylo kde stávala někdy tvrz Touloucová, které v 13. století také náleželo tou stranou k Seči s polnostní Bohumilu a Vincenci z Desný, kteří museli být dobří křesťané, úřední službou i osobní hodností na slovo vzatí, nebo byli za svědky od urozeného pana opata i od urozené Paní na Bučině bráni. Co se dalo později s tímto zemanstvím nevíme, až roku 1677 jest o něm zmínka. Když město po příkladu Hraběcím zakládalo dvory, že byl zřízen i dvůr na Desné ze statku, který město od Jiřího Kalaše ve výměře 220 měric koupilo. Když pak ale dvůr městu se špatně vyplácel a nic nevynášel, byl zrušen. Pole bylo rozpachtováno na drobnou chalupníkům, pozemek se všemi budovami prodán Jos. Rubkovi.

Po roce 1508 počaly se právní poměry venkovského lidu horšiti. Město Litomyšl roku 1516 pořídilo si zvláštní knihy právní pro vesnice a tím byly vesnické osady od města odděleny a upadaly stále ve větší závislost osobní. Za to však hmotné poměry selské jsou v 16. století dobré. Všude po vesnicích jest značná zámožnost, kterou zničila válka 30letá. Po válce nastaly horší poměry. Lid schudl, byl přitlačen k velkým robotám a platům panským. Stát vymáhal na sedlácích veliké daně, čímž klesl sedlák v 17. století na panského nádeníka. Poddaní zámečtí, dohnání poměry, opřeli se vrchnosti roku 1680 a způsobili vzbouření, ku kterému se však vesnice městské nepřidali. Městské vesnice ještě tolik roboty neměly, ale během času se poměry na obojím panství, zámeckém i městském, vyrovnaly. Všude velká bída, všude byl robotný člověk přitlačen až k zemi, nikde neměl dovolání, vrchnost byla pánem života i smrti.

Stavění dětí a sirotek

Aby se poddaní lidé nerozprchávali a doma snad nezahléleli, bylo u nás v 16. století nařízeno, aby rychtáři, v určitý den kolem Vánoc a nového roku předvedli před pána nebo jeho úředníka všechny svobodné. V Litomyšli zastupovali pana Purkmistra a městskou radu dva ze 12 konšelů, ze kterých se městská rada skládala.

V den stavění přijednávala či přistavovala se čeleď tomu, kdo se o ní hlásil. Za přistaveného čeledína musel platit nařízený poplatek. Poplatek musel platit ten, komu se povolilo, aby vlastní děti podržel si doma jako čeleď. Úřad zároveň předepsal čelední mzdu a přídavky, za které kdo sloužit měl. Mzdu a přídavky, musel též otec platit vlastním dětem, které mu jako čeleď byly ponechány. Za čeleď sloužily v zásadě děti starší 12 let. Sirotci často již od

šesti let byli ve službě. Město Litomyšl již roku 1598 založilo zvláštní knihy pro stavění dětí. Z toho se něco málo zachovalo. Ze tří takových poloshnilých sešitů podávám, co se týče Desné a Mladočova. (uvádí Tomíček)

(poznámka při přepisu: první číslo je pořadové, ne domovní, ta ještě nebyla)

1. Jakuba Havráňka dcera Kateřina, zběhla před lety, v seznamu se vede stále, ale nikdo o ní neví.

2. Bartoloměje Kudláčka synové Ondřej, Petr a Jakub před časy zběhli, tj. utekli do světa a nic se o nich neví. V seznamu se vedou stále.

3. Po Říhovi syn Jan, jest na vojně 1699.

4. Jiřího Hampapy dcera Mařena 1693 zběhla.

5. Jindry mlynáře dcera Alžběta 1692 na Špilberku vdaná.

6. Jíry Jankova syn Bartoň zběhl, dcera Majdalena 1693 vdaná za Jana Bártu na Desné.

7. Jana Časlavského syn Martin sběhl.

8. Jakuba Šplíchala syn Jiřík, 1690 na vojně mezi lidem krajským, 1699 ještě na vojně, dcera Anna u p. Jeremiáše Pinze měšťana slouží, 1693 vydaná za manželku Václavu Kučerovi do Borové.

9. Pavla Jankova dcera Anna (poznámka nestatečná), syn Tomáš dán do služby Martinovi Olejníkovi. 1699 jsou u bratra.

10. Jiřího Štěpána syn Martin sloužil u otčima Jana Liphavského, 1699 sloužil u Vavřince Bártu. Dorota 19letá ve službě u Paní Tobolářky v městě. 1693 zadána k stavu sv. manželství.

11. Pavla Rytíře 21letá dcera Anna. Přijednána 1692 Mikulášovi Krejsovi do Horního Oujezda. 1698 sloužila v městě u paní Broučkové.

12. Matouše Štěpána: dcera Dorota 13 let při máteři, syn Jan 12 let ve službě u Jakuba Bureše. Václav syn r. 1696 zběhl ze Dvora Desenského.

13. Jiříka Samka dcera Kateřina 19 let slouží v městě u Fridricha Ganze, 1695 vdána za Šafáře Bechyňského. Dcera Anna 16 let dána do Voděradského dvora za dívku, potom sloužila v městě u paní Turečkové. Dcera Majdalena ve službě u rychtáře Desenského, 1693 vdána za Martina Březinu.

14. Jakuba Šplíchala dcera Majdalena 16 let slouží v městě u Jana Broučka, 1695 zadána k stavu manželskému Lukáši Popelářovi.

15. Jana Tomšíčka syn Václav 13 let ve službě u bratra Víta Tomšíčka, Vavřinec 11 let u Šimona Šplíchala. Jakub 9 let ve dvoře Desenským za ovčáka. Rosina 7 let, Matěj 3 léta při máteři. Vavřinec od roku 1695 byl na vojně, ostatní v různých službách.

16. Alžběta Jana Tomšíčka 3 letá dcera u máteře.

17. Nově přibylí sirotci Jakuba Nováka 8 letý syn Bartoloměj u máteře, 1699 sloužil u bratra Tomáše na Desný.

18. Jakuba Olivy dcera Salomena u vdovy Duškovy, 1699 poznámka sama se živí, dcera Žofie 19 let slouží v konšelském mlejně.

19. Václava Mykysky 5 sirotek slouží různě.

20. Bartoloměje Skřivánka 7 sirotek, nejstarší 20letý Jakub zběhl a mají ho hledati, ostatní v službách.

pokračování příště

Prázdninové pozvánky

16. 7. 2016, 8.00-11.30 • 13. 8. 2016, 8.00-11.30 •
10. 9. 2016, 8.00-11.30

Bleší trhy + Větrání šatníků

Chcete si vydělat, pobavit se a zároveň pomoci? Staré, použité nebo nepotřebné věci a oblečení můžete prodat či darovat, tím přispějete dobré věci. Více informací o akci zde: www.generace89.cz/index.php/co-delame/blesti-trhy.html

Restaurace a minipivovar Veselka
6. 8. 2016

Litomyšlský pivní festivál

Živá hudba, soutěže, široké pivní portfólio a nejen to.

Toulovcovo náměstí

28. 5. 2016 - 29. 10. 2016, soboty 8.00-11.30

Sobotní farmářské trhy

7. ročník. Každou sobotu od 8.00 do 11.30 hodin si zde můžete nakoupit čerstvou zeleninu, uzeniny, medovinu, čaj nebo rukodělné výrobky. To vše od malopěstitelů a malovýrobců z nedalekého okolí Litomyšle.

V sobotu 18. 6., 6. 8. a 17. 9. se trhy nekonají.

Primátorská hráz

16. 7. 2016, 11.00-23.00

Life - Litomyšl festival

No name, Marek Ztracený, Voxel, Vladimír Mišík & Etc, Th!s & Vojta Kotek, Dirty Way, Dědovy blechy. Vstupné: 280 Kč v předprodeji (IC Litomyšl, IC Svitavy, IC Vysoké Mýto), 360 Kč na místě, 500 Kč V.I.P. Pořádá Dance Club u Kolji.

Piaristický chrám Nalezení sv. Kříže

10. 6. 2016 - 31. 12. 2016, denně od 14.00-18.00

Tvář - Příběh ztracení a touha znovunalézání

V kryptě litomyšlského kostela Nalezení sv. Kříže bude vystavena Madona z Osíka, nejstarší dochovaná řezba na našem území. Od června do září otevřeno denně od 14.00-18.00.

Modelářské letiště Vlkov

27. 8. 2016, 11.00-16.00

Leteckomodelářský den aneb Dnes létáme pro vás

Setkání nejlepších pilotů s dokonalými modely. Předvedení letových a akrobatických ukázek. Pro školáky hezká tečka za prázdninami. Komentovaný program od 13.00-16.00.

Občerstvení zajištěno. Pořádá Spolek leteckých modelářů Litomyšl.

Piaristický chrám Nalezení sv. Kříže

21. 8. 2016, 16.00

Procházky (s) městem: Litomyšl duchovní

Z cyklu procházek za architektonicky zajímavými stavbami vašeho města. Vstup zdarma. Délka procházky cca 2 hodiny. Pořádá Městská galerie Litomyšl.

Státní zámek Litomyšl

12. 8. 2016 - 14. 8. 2016

Vzpomínková jízda na Elišku a Čeňka Junkovi

Pořádá Veterán klub Litomyšl.

Okrasné a ovocné školky Litomyšl

20. 8. 2016 - 26. 8. 2016, 8.00-17.00

Výstava květů pozdního léta

Tradiční prodejní výstava, parkoviště přímo v areálu, občerstvení zajištěno. Vstup zdarma.

Polička

19. - 21. 8. 2016

Polička* 555 festival

25. ročník se uskuteční na Palackého náměstí v Poličce.

Toulovcovy prázdninové
pátky 2016

Město Litomyšl vás zve na osmnáctý celoprázdninový festival pohádek a koncertů na litomyšlském Toulovcově náměstí. Součástí každého večera je tradiční losování o ceny.

1. července 18.00 Divadlo Pohádka Praha O dvou chroustech 19.30 Brigita Cmuntová & Štěpán Klouček	8. července 18.00 Divadlo Tramtarie Olomouc O pračlovíčkovi 19.30 Sabrage	15. července 18.00 Lidušíno divadlo Praha Rozpuštělý kabaret 19.30 Bran
22. července 18.00 Kejklířské divadlo Vojty Vrtka Velká cirkusová pohádka 19.30 Vltava	29. července 18.00 Divadlo Pruhované panenky Praha O Sněhurce 19.30 Klec	5. srpna 18.00 Divadlo 100 opic Praha Dloušibý aneb Dlouhý, Široký a Bystrozraký 19.30 Jananas
12. srpna 18.00 Divadelní společnost Koňmo Vypřádání starého vlka aneb pravda o Karkulce 19.30 Vladimír Merta a Hromosvod	19. srpna 18.00 Divadlo M Praha Čarodějnická pohádka 19.30 Jiří Holoubek Trio se Zdenou Tichotovou	26. srpna 18.00 Divadlo Koráb Brno Kašpárek a drak 19.30 Luboš Andršt Bluesband a Dani Robinson

22.00 - 3.00

Toulovcova afterparty

každý pátek o prázdninách
v Music Clubu Kotelna

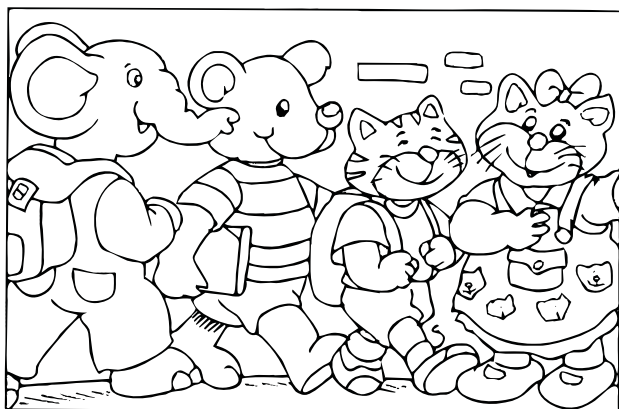
Litomyšl

znovuzrovnání

Vstupné je dobrovolné
a bude věnováno na konto
Pomozte dětem. V případě
nepříznivého počasí se akce
koná v Music Clubu Kotelna.

Najdi 6 rozdílů...

Sportovní den

V sobotu 21. května bylo v na desenském hřišti živo. Od ranních hodin se sem sjížděla družstva mužů i žen z dolnoújezdského okrsku, aby opět po roce poměřila své dovednosti ve štafetě na 4x100 m a požárních útocích. Desenské týmy s přehledem zvítězily a postoupily do okresní kola, které se konalo v Kamenci po uzávěrcce vydání Deseňáčku. Rozdáním diplomů a pohárů však sportování neskončilo.

Odpoledne v půl třetí odpoledne se opět na hřišti sešli diváci a závodníci ku příležitosti slavnostního otevření cvičné věže. Nejprve se Lukáš Flach ujal odhalení jména naší věže. Za potlesku přihlízejících se objevilo jméno Rumněnka. Následovaly ukázky výstupu na věž v podání Lukáše Flacha a Jakuba Pavlíčka, mistra České republiky v této disciplíně v roce 2011. Dále pak následovaly ukázky práce našich nejmenších dětí při požárním útoku. Později proběhl dvojboj našich mužů v 100 m s překážkami a výstupu do druhého podlaží cvičné věže. Celý den jsme

pak ukončili přátelským posezením u zlatavého moku, kde jsme prodiskutovali naše výkony. Příjemným zjištěním byla vysoká účast diváků, je skvělé, že se o naše soutěžení zajímá mnoho z Vás.

Vážení přátelé, naše družstva opět můžete podpořit na Desenském poháru v sobotu 20. 8. od 11 hodin. Srdečně zvou pořadatelé.

Martin Lipavský

Hasičské jaro

S příchodem jara se na hřišti zase začaly objevovat děti při hasičských trénincích. Začali jsme trénovat od začátku dubna. V letošním roce máme opět rekordní počet mladších i starších dětí, dohromady jich je už 30. První soutěž se konala v sobotu 14. května v Přívratu. Účastnili jsme se pouze s jedním družstvem mladších žáků, přece jen jsme ještě neměli moc natrénováno.... Soutěž se přesunula na louku pod lyžařským areálem, kde byla pouze jedna dráha a tak se šlo jen na jeden pokus. Naše děti bohužel trochu zaváhaly a obsadily 16. místo. Smutek z nepovedeného výkonu jsme rozehnali na sjezdovce, kde jsme se parádně povozili na tříkolkách - všem doporučuji na rodinný výlet, je to zábava pro celou rodinu. Až do konce května jsme se poctivě připravovali na „dvoudenku“ - čili okresní kolo hry Plamen, které se letos konalo 27. - 28. 5. v areálu vojenské školy v Moravské Třebové. Sportoviště je to moc pěkné, bohužel velmi přísná opatření a špatná organizace soutěže dost zkazila dobrý dojem. Přestože

děti závodily v hrozném vedru až do osmé hodiny večerní, všichni to skvěle zvládli. Večer jim byla odměnou prohlídka místní policejní stanice, odkud si odnášeli spoustu zážitků. I podané výkony byly dobré, všichni jsme usínali s medailovými nadějemi (mladší ztráceli 2 body na první místo a starší se drželi na 2. - 3. příčce). Druhý den byl rozhodující. Mladším se bohužel nepovedla štafeta, proto celkovým umístěním byly až brambory (4. místo). Zato starší udrželi nervy na uzdě a perfektním útokem předběhli Lubnou a získali bronzové medaile a postup na kraj. Krajské kolo se konalo 11. 6. ve Skutči. Na starší zde možná dolehla nervozita, udělali pár zbytečných chyb a byli také věkově mnohem mladší než ostatní týmy, každopádně to byla pro ně velká škola. Skončili na 11. místě, ale viděli, že bez práce, bez snahy prostě výsledky na krajské úrovni nebudou. V sobotu 4. 6. se konalo okresní kolo dorostu v Jevíčku. Po pěti letech jsme opět složili družstvo dorostenek. Jako družstvo děvčata obsadila 3. místo, což na postup nestačilo, ale některé naše závodnice dostaly „divokou kartu okresu“ a postoupily na kraj jako jednotlivkyně, jsou to Káťa Hábová (starší dorostenky), Žaneta Renzová a Jolča Prokopová (mladší dorostenky). V kategorii starší dorostenci závodil ještě Martin Kusý, který si třetím místem na okrese také vybojoval postup na kraj. Krajské kolo dorostu se koná v sobotu 18. 6. v Pardubicích. Budeme držet našim závodníkům pěsti, aby si vybojovali co nejlepší umístění a třeba i postup na Mistrovství ČR.

Věra Rosypalová

**Je tu léto, čas prázdnin, dovolených, čas odpočinku.
Někdo si ho můžeme dovolit víc, někdo míň a někdo
možná vůbec. Potřebuje ho ale asi každý.**

**Redakce Deseňáčku Vám přeje krásné, radostné a pokojné
zážitky v nastávajícím čase prázdnin a dovolených.**